

МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ
ОБЛКОВО-ФІНАНСОВИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра фінансів і кредиту

ПАМ'ЯТКА
ЩОДО ПІДГОТОВКИ І ОФОРМЛЕННЯ ДИПЛОМНИХ
(МАГІСТЕРСЬКИХ ДИПЛОМНИХ) РОБІТ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДЛЯ ПІДГОТОВКИ І ОФОРМЛЕННЯ ДИПЛОМНИХ
(МАГІСТЕРСЬКИХ ДИПЛОМНИХ) РОБІТ
СТУДЕНТАМИ ДЕННОЇ І ЗАОЧНОЇ ФОРМ НАВЧАННЯ
СПЕЦІАЛЬНОСТІ 7.03050901, 8.03050901 «ОБЛІК І АУДИТ»

МИКОЛАЇВ
2014

УДК 37.048.2
ББК 74.58
П15

Друкується відповідно до Галузевих стандартів освіти за рішенням науково-методичної комісії обліково-фінансового факультету Миколаївського національного аграрного університету від 23 січня 2014 р., протокол № 5.

Укладачі:

Н. М. Сіренко – д-р екон. наук, професор, зав. кафедрою фінансів і кредиту Миколаївського національного аграрного університету.

Рецензенти:

О. М. Вишневська – д-р екон. наук, доцент, декан обліково-фінансового факультету Миколаївського національного аграрного університету;

Н. О. Корнєва – канд. екон. наук, доцент, зав. кафедрою фінансів Миколаївського національного університету ім. В. Сухомлинського.

ЗМІСТ

1 ДИПЛОМНА (МАГІСТЕРСЬКА ДИПЛОМНА) РОБОТА ЯК РЕЗУЛЬТАТ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА.....	4
2 ЗМІСТ ТА СТРУКТУРА ДИПЛОМНОЇ (МАГІСТЕРСЬКОЇ ДИПЛОМНОЇ) РОБОТИ.....	7
3 ПРИКЛАДИ ОФОРМЛЕННЯ.....	19
3.1 Титульна сторінка.....	19
3.2 Зміст.....	19
3.3 Перелік умовних позначень.....	19
3.4 Таблиці.....	19
3.5 Рисунки.....	20
3.6 Формули та рівняння.....	21
3.7 Посилання.....	22
3.8 Список використаних джерел.....	23
3.9 Додатки.....	24
4 ВИМОГИ ДО ПІДГОТОВКИ АВТОРЕФЕРАТУ МАГІСТЕРСЬКОЇ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ.....	27
5 ВИМОГИ ДО ДОПОВІДІ НА ЗАХИСТІ ДИПЛОМНОЇ (МАГІСТЕРСЬКОЇ ДИПЛОМНОЇ) РОБОТИ В ДЕРЖАВНІЙ ЕКЗАМЕНАЦІЙНІЙ КОМІСІЇ.....	30
6 ОРГАНІЗАЦІЯ ЗАХИСТУ ДИПЛОМНИХ (МАГІСТЕРСЬКИХ ДИПЛОМНИХ) РОБІТ.....	34
7 ПЕРЕЛІК ТИПОВИХ СКОРОЧЕНЬ СЛІВ.....	36
ДОДАТКИ.....	40

1 ДИПЛОМНА (МАГІСТЕРСЬКА ДИПЛОМНА) РОБОТА ЯК РЕЗУЛЬТАТ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Регламентация підготовки та захисту дипломних (магістерських дипломних) робіт здійснюється такими нормативно-правовими актами:

1. Положення про організацію навчального процесу у ВНЗ, затверджене наказом Міністерства освіти і науки України від 02.06.1993 р. № 161.

2. Положення про порядок створення та організацію роботи державної екзаменаційної комісії у вищих навчальних закладах України, затверджене наказом Міністерства освіти і науки України 24.05.2013 р. № 584.

3. Положення про організацію наукової, науково-технічної діяльності у вищих навчальних закладах III та IV рівнів акредитації, затверджене наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2006 р. № 422.

4. Наказ Міністерства освіти і науки України від 04.07.2013 № 895 «Про затвердження і введення в дію складових галузевих стандартів вищої освіти галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво».

5. Концепція організації підготовки магістрів в Україні, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 10.02.2010 р. № 99.

6. Положення про інформаційно-виробничу систему інформаційного та документарного забезпечення установ та громадян України в галузі освіти (ІВС «ОСВІТА»), затверджене наказом Міністерства освіти і науки України від 10.12.2003 р. № 811.

7. Порядок замовлення, видачі та обліку документів про освіту державного зразка, затверджене наказом Міністерства освіти і науки України від 10.12.2003 р. № 811.

8. Державний стандарт України 3008-95 «Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення», затверджений і введений в дію наказом Держстандарту України від 23.02.1995 р. № 58 (гармонізований з міжнародним стандартом ISO 5966:1982 «Documentation - Presentation of scientific and technical reports»).

9. Положення про Європейську кредитно-трансферну систему організації навчального процесу у Миколаївському національному аграрному університеті, затверджене на засіданні вченої ради університету 28.11.2012 р., протокол № 2.

10. Положення про порядок створення та організацію роботи державної екзаменаційної комісії на обліково-фінансовому факультеті Миколаївського національного аграрного університету, затверджене ректором університету 01.10.2013 р.

11. Методичні рекомендації для виконання дипломних (магістерських дипломних) робіт на випускових кафедрах Миколаївського національного аграрного університету.

Науково-дослідна робота студентів здійснюється як у процесі навчання, так і у позанавчальний час. **Метою науково-дослідної роботи студентів є:**

- формування у студентів наукового світогляду;
- сприяння особистісному та професіональному становленню студентів;
- розвиток творчого мислення та індивідуальних здібностей студентів;
- формування навичок самостійної науково-дослідної роботи студентів;
- залучення талановитих студентів до науково-дослідної роботи кафедри;
- створення та розвиток творчих колективів, наукових шкіл, виховання та підготовка молодих вчених.

Науково-дослідна робота є складовою навчального процесу і організовується на основі Положення про організацію наукової, науково-технічної діяльності у вищих навчальних закладах III та IV рівнів акредитації, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2006 р. № 422.

Результативність науково-дослідної роботи студента залежить від:

- 1) ініціативи студента та його активної діяльності протягом усього періоду навчання;
- 2) поступового ускладнення рівня виконуваних науково-дослідних завдань;
- 3) відповідності досліджуваних проблем напряму фахової підготовки;
- 4) забезпечення взаємодії в науковій роботі «старших» та «молодших» студентів;
- 5) зв'язку наукової роботи студентів з науково-дослідною роботою кафедри та з діючою практикою.

Основну роль в організації науково-дослідної роботи студентів відіграють випускаючі кафедри, які розробляють форми організації наукової діяльності в межах навчального процесу та поза ним.

Завданнями кафедр та факультетів в здійсненні науково-дослідної роботи студентів є:

- 1) поєднання навчання з науковою роботою студентів для отримання конкретних результатів, які можуть бути інтелектуальною власністю студента і будуть використовуватися у подальшій роботі;
- 2) залучення студентів до участі в науково-дослідній діяльності наукових шкіл;
- 3) безпосередня участь студентів у проведенні фундаментальних досліджень, залучення їх до виконання як держбюджетних, так і госпдоговірних тем.

Відповідно до підпункту 6.4 Положення про організацію наукової, науково-технічної діяльності у вищих навчальних закладах III та IV рівнів акредитації складовою науково-технічного потенціалу ВНЗ є **науковий доробок студентів, який відповідно до чинного законодавства передбачає:**

1) науково-дослідну роботу, яка включена в графік навчального процесу (курсіві, дипломні роботи, практичні лабораторні заняття, виробнича практика з елементами наукових досліджень);

2) роботу, яка індивідуально виконується поза графіком навчального процесу.

Основними видами форм втілення результатів наукових досліджень студентів у межах навчального процесу є курсові, кваліфікаційні роботи (бакалаврська, дипломна, магістерська) та аналітичні огляди (підготовка й публічний захист).

Дипломна робота - кваліфікаційна робота, яка представляється для отримання диплому (свідоцтво про закінчення вищого навчального закладу) і призначена для об'єктивного контролю рівня сформованості у студента знань та умінь розв'язувати типові завдання діяльності, які, в основному, віднесені в освітньо-кваліфікаційних характеристиках до організаційної, управлінської і виконавчої (технологічної, оперативної) робочих функцій.

Дипломні (магістерські дипломні) роботи виконуються на завершальному етапі навчання студентів у вищому навчальному закладі.

Дипломні роботи за рівнем виконання можуть бути трьох видів:

1. Компілятивна - виконана з використання незначної кількості джерел інформації. Творчість у викладенні матеріалу, власні критичні оцінки стану об'єкту дослідження (фінансової діяльності, обліку, контролю, аналізу на підприємстві) відсутні. Такі роботи на захисті не отримують високої оцінки.

2. Типова - виконана відповідно до основних вимог вищої школи.

3. Науково-дослідна – робота, яка з навчально-теоретичної розвинулася у науково-дослідну, містить результати реального наукового дослідження та апробацію розроблених пропозицій на практиці. Авторів таких робіт ДЕК може рекомендувати до навчання в аспірантурі.

Магістерські дипломні роботи переважно повинні бути науково-дослідними.

2 ЗМІСТ ТА СТРУКТУРА ДИПЛОМНОЇ (МАГІСТЕРСЬКОЇ ДИПЛОМНОЇ) РОБОТИ

Важливим є дотримання основних вимог щодо наукового рівня дипломної (магістерської дипломної) роботи, її змісту, структури, форми викладення матеріалу, а також оформлення.

Дипломна (магістерська дипломна) робота з фінансів, обліку і аудиту повинна **відповідати наступним вимогам:**

- бути самостійною практичною розробкою чи науковою працею, присвяченою вирішенню актуальних проблем обліку, аудиту, фінансів, аналізу з урахуванням сучасних досягнень науки й техніки;

- бути оригінальною, застосовувати нові методи, спрямовані на більш ефективне вирішення досліджуваної теми (чи її складових елементів) у порівнянні з існуючими розробками та з обов'язковим застосуванням комп'ютерної техніки;

- відповідати загальноприйнятим правилам використання літературних джерел і друкованих праць, а також базуватися (там, де це можливо й необхідно) на використанні можливостей програмного забезпечення;

- мати прикладний характер, бути конкретною і розроблятися на базі реальних підприємств. Для дипломних (магістерських дипломних) робіт, які мають теоретичне значення, тема повинна бути направлена на розробку теорії з малодосліджених і недостатньо вивчених питань теорії фінансів і обліку та проектування комп'ютерної обробки обліково-фінансової інформації.

Основні етапи виконання дипломної (магістерської дипломної) роботи:

- вибір та затвердження теми, що оформлюється заявою студента на прикріплення до відповідної кафедри для підготовки дипломної (магістерської дипломної) роботи (додаток А);

- визначення мети, задач, а також об'єкта і предмета дослідження;

- висунення робочої гіпотези дослідження;

- складання студентом, затвердження науковим керівником і завідувачем кафедри завдання на виконання дипломної (магістерської дипломної) роботи (додаток Б);

- аналіз чинної нормативно-правової інформації та огляд теоретичних джерел з проблеми, яка досліджується;

- збір, обробка, систематизація і науковий аналіз фактичної інформації, яка міститься у статичних збірниках, аналітичних звітах міжнародних і національних науково-дослідних установ, а також у системі обліку та звітності відповідних базових підприємств, на матеріалах яких виконується дипломна (магістерська дипломна) робота;

- формування висновків на підставі наукової аргументації;
- обґрунтування наукових рекомендацій і практичних пропозицій, спрямованих на вдосконалення предмета дослідження;
- написання роботи і подання її науковому керівнику для перевірки;
- у разі необхідності усунення недоліків, внесення доповнень, написання остаточного варіанта роботи після перевірки науковим керівником;
- представлення дипломної (магістерської дипломної) роботи рецензенту (не пізніше 15 днів до першого засідання ДЕК);
- попередній захист дипломної (магістерської дипломної) роботи на кафедрі фінансів і кредиту (проводить в три етапи відповідно до графіку);
- допуск дипломної (магістерської дипломної) роботи завідувачем кафедри до захисту;
- захист дипломної (магістерської дипломної) роботи на засіданні ДЕК.

Дипломна (магістерська дипломна) робота виконується **державною мовою.**

Структура дипломної (магістерської дипломної) роботи:

Титульна сторінка (додаток В).

Зміст (додаток Г).

Перелік умовних позначень (у разі потреби) (додаток Д).

Вступ.

Розділ 1 – теоретико-методичний (у магістерській дипломній роботі обов'язково слід виділяти в окремий підпункт методичку дослідження).

Розділ 2 – аналітичний із виділенням напрямів вдосконалення (у дипломній роботі обов'язково виділяється підрозділ «Охорона праці та безпека в надзвичайних ситуаціях»).

Розділ 3 – обліковий із виділенням напрямів вдосконалення.

Висновки.

Список використаних джерел.

Додатки.

Копії довідок про впровадження (якщо здійснювалося).

Існують такі методичні прийоми викладу наукових матеріалів:

1) послідовний потребує більших витрат часу, оскільки автор не може переходити до наступного розділу, не закінчивши роботу над попереднім. А для обробки одного розділу необхідно часом перевірити кілька варіантів, аби знайти кращий з них. Водночас матеріал, який майже не потребує чорнової обробки, чекає черги і лежить без руху;

2) цілісний (з подальшою обробкою кожного розділу) - знадобиться майже вдвічі менше часу на підготовку кінцевого варіанта рукопису, бо спершу пишеться чернетка всієї роботи, ніби грубими мазками, потім відбувається її обробка в частинах і деталях;

3) вибірковий (розділи пишуться окремо у будь-якій послідовності) - по мірі готовності фактичних даних автор обробляє матеріали у будь-якому зручному для нього порядку.

Обрати можна саме той прийом викладення, який видається найбільш прийнятним для перетворення, так званого, чорнового рукопису на проміжний або остаточний.

Коли макет чорнового рукопису готовий, всі необхідні матеріали зібрано, зроблено необхідні узагальнення, є схвалення наукового керівника, починається детальне шліфування тексту рукопису. Перевіряються і критично оцінюються кожен висновок, формула, таблиця, кожне речення, кожне слово.

Вибір теми та складання плану. Тема дипломної (магістерської дипломної) роботи має ґрунтуватися на пріоритетних напрямках наукових досліджень щодо обліково-фінансових та аналітичних аспектів діяльності сільськогосподарських підприємств з урахуванням галузевої специфіки.

Тематика дипломних (магістерських дипломних) робіт розробляється і щорічно оновлюється кафедрою фінансів і кредиту відповідно до Галузевих стандартів освіти. Тематика дипломних (магістерських дипломних) робіт формується відповідно до напрямів науково-дослідної тематики кафедри.

Студент може запропонувати власну тему дослідження за умови обґрунтування доцільності її розробки, враховуючи наукові інтереси, які були виявлені під час проходження виробничої практики, у виступах на студентських наукових конференціях, наукових гуртках і наукових семінарах кафедри.

Тема роботи на титульній сторінці повинна зазначатись ідентично темі, затвердженій наказом ректора університету. У разі невідповідності робота до захисту не приймається.

Вибір теми доцільно здійснювати з урахуванням не тільки особистих напрацювань, але й потреб тих підприємств, на матеріалах яких виконується дипломна (магістерська дипломна) робота, що зумовлює її практичну значимість.

Дипломна (магістерська дипломна) робота виконується студентом на фактичних матеріалах сільськогосподарських підприємств і має бути реальним науковим проектом з удосконалення фінансової діяльності, обліку, аудиту, контролю та аналізу на підприємстві (групі підприємств).

Для вибору теми студенту рекомендується вивчити теоретичну літературу з проблеми, яка його зацікавила. При цьому необхідно ознайомитися з роботами як вітчизняних, так і зарубіжних авторів, періодичними фаховими виданнями, Інтернет-ресурсами.

Тему дипломної (магістерської дипломної) роботи студент обирає протягом першого семестру навчання на освітньо-кваліфікаційному рівні магістра або спеціаліста.

Після остаточного узгодження теми дипломної (магістерської дипломної) роботи з науковим керівником, завідувачем кафедри студент подає до деканату обліково-фінансового факультету заяву на ім'я ректора університету, в якій зазначає назву теми і **офіційну назву підприємства (не аббревіатуру)**, на матеріалах якого буде виконуватись дослідження.

Тема затверджується персонально для кожного студента і виконується ним особисто. На початку дослідження складається завдання, в якому вказується план роботи та терміни подання науковому керівнику для перевірки структурних частин роботи.

План дипломної (магістерської дипломної) роботи може корегуватися за погодженням з науковим керівником.

Викладення змісту роботи здійснюється відповідно до плану на основі критичного аналізу чинної нормативно-правової бази, інструктивних матеріалів та методичних рекомендацій з проблеми, яка досліджується, а також обробленої і систематизованої емпіричної інформації. При цьому обов'язковою умовою є здійснення власноруч студентом аналітичних розрахунків, формування висновків, обґрунтування пропозицій і рекомендацій.

Для досягнення мети та якісного виконання дипломної (магістерської дипломної) роботи у визначений термін необхідна вдумлива, кропітка, творча та постійна праця щодо питань, які визначено планом. Дипломна (магістерська дипломна) робота має показати вміння її автора самостійно здійснювати науковий пошук і вирішувати конкретні наукові завдання. Вона повинна містити дискусійний і полемічний матеріал, відображати власну точку зору дослідника з проблеми, яка розглядається.

Дипломна (магістерська дипломна) робота має бути логічно побудованим, цілісним і завершеним самостійним дослідженням. Необхідно логічно і аргументовано викласти зміст та результати проведеного дослідження, уникаючи загальних фраз, бездоказових тверджень, тавтології, повторів та переписування змісту першоджерел.

Рекомендований основний обсяг дипломної роботи - 90-100 сторінок, магістерської дипломної роботи - 100-120 сторінок (від титульної сторінки до останньої сторінки висновків). Допускається відхилення в межах +/- 10 відсотків.

Робота має бути виконана комп'ютерним способом, надрукована на одному боці аркушів стандартного білого паперу формату А4 (210x297мм) через 1,5 міжрядкових інтервали з використанням шрифту текстового редактора Times New Roman розміру 14. Поля: ліве - 30 мм, праве - 10-15 мм, верхнє і нижнє - 20 мм. Шрифт друку повинен бути чітким з однаковою щільністю тексту, чорного кольору.

Зміст дипломної (магістерської дипломної) роботи повинен послідовно містити назви всіх структурних елементів роботи 1-го та 2-го рівнів (окрім титульного аркуша та самого змісту) і посилання на номери сторінок, на яких починається даний структурний елемент.

Візуально зміст роботи повинен відображати ієрархію структурних елементів роботи (перелік умовних позначень, вступ, розділи, висновки, додатки - елементи 1 рівня; підрозділи - елементи 2 рівня).

На початку по центру розміщується слово «**ЗМІСТ**».

Перелік умовних позначень. Якщо в дипломній (магістерській дипломній) роботі вжито специфічну термінологію, а також використано маловідомі скорочення, нові символи і таке інше, то їх перелік може бути поданий у вигляді окремого списку, який розміщують перед вступом.

Перелік треба друкувати двома колонками, у яких за абеткою наводять скорочення, справа – їх детальне розшифрування. Якщо в роботі скорочення зустрічаються менше трьох разів то перелік не складають, а їх розшифрування наводять у тексті при першому згадуванні.

Вступ до роботи розкриває сутність і стан наукової проблеми (задачі) та її значимість, підстави і вихідні дані для розроблення теми, обґрунтування необхідності проведення дослідження.

Вступ повинен містити такі елементи (у такому ж порядку): актуальність дослідження, мета дослідження, задачі дослідження, об'єкт дослідження, предмет дослідження, інформаційна база дослідження, наукова новизна (для магістерської дипломної роботи), практичне значення одержаних результатів, особистий внесок автора, апробація результатів роботи, публікації.

Актуальність дослідження. Шляхом критичного аналізу та порівняння з відомими розв'язаннями наукової проблеми обґрунтовується актуальність і доцільність роботи для розвитку відповідної галузі науки чи виробництва, особливо на користь України.

Загалом актуальність повинна виконувати дві функції:

- 1) визначити місце даної роботи (дослідження) у загальній проблемі;
- 2) визначити, що саме у загальній проблемі є нерозв'язаним та, відповідно, на спробу розв'язання чого спрямована дипломна (магістерська дипломна) робота.

Висвітлення актуальності не повинно бути, з однієї сторони, багатослівним, а з другої – формальним, таким, що лише повторює загальновідомі речі.

Обсяг актуальності повинен становити 0,5-1 сторінка.

Вступ містить формулювання *мети роботи* та *задач*, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети. Задачі дослідження повинні узгоджуватися із висновками і новизною.

Не слід формулювати мету як «дослідження...», «вивчення...», тому що ці слова вказують на засіб досягнення мети, а не на саму мету.

Доцільно використовувати шаблонний вираз: «Метою дипломної (магістерської дипломної) роботи є обґрунтування теоретичних засад та розроблення практичних рекомендацій щодо...».

Приклад формулювання мети, який не слід використовувати:

- питання розвитку...;
- комплексна оцінка діяльності...;
- вивчення теоретичних і практичних аспектів...;
- закріплення і поглиблення теоретичних знань...;
- визначення шляхів підвищення...;
- критична оцінка...;
- висвітлення методики та організації обліку (розрахунків)...;
- поглиблення положень з приводу організації та обліку...

Об'єкт дослідження – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію та обране для вивчення. Не слід називати об'єктом дослідження конкретне підприємство або його підрозділ, на матеріалах якого виконується робота, адже воно є базою дослідження.

Предмет дослідження – конкретна задача, яка міститься в межах об'єкта дослідження. Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове. В об'єкті виділяється та його частина, яка є предметом дослідження, саме на нього спрямована увага студента, оскільки предмет дослідження визначає тему дипломної (магістерської дипломної) роботи.

Приклад формулювання предмету або об'єкту, який не слід використовувати:

- сутність і об'єкт...;
- організація та облік ...;
- виявлення ознак...;
- економічна ефективність виробництва...;
- формування, використання та облік доходів (витрат)...;
- економічні і організаційні процеси, які впливають на...;
- процеси організації й обліку витрат (розрахунків)...;
- сукупність проблем...;
- сільськогосподарські підприємства району...

Методи дослідження – подається перелік методів, які використані в процесі дослідження за темою дипломної (магістерської дипломної) роботи.

Інформаційна база дослідження – перелік інформаційних джерел, які були використані при дослідженні (статті, монографії, законодавчо-нормативні акти, звітність підприємств тощо).

Наукова новизна одержаних результатів (для магістерської дипломної роботи) - включає коротку характеристику нових наукових положень (рішень), запропонованих автором особисто. Необхідно показати відмінність одержаних результатів від відомих раніше.

Описати рівень наукової новизни (4-5 пунктів) можна за допомогою таких стилістичних прийомів, як: «Вперше», «Удосконалено», «Набули подальшого розвитку» а також, «Обґрунтовано...», «На відміну від ... в даній роботі доведено...» ін.

Практичне значення одержаних результатів. Наповнення цієї рубрики залежить від того, має дипломна (магістерська дипломна) робота теоретичне чи практичне значення. У дипломній (магістерській дипломній) роботі, яка має теоретичне значення, треба подати відомості про наукове використання результатів дослідження, значимість для розвитку науки, рекомендації щодо використання висновків дипломної (магістерської дипломної) роботи, можливість використання її як теоретичної основи для нових досліджень.

У роботі, яка має практичне значення (найчастіше саме такими є дипломні (магістерські дипломні) роботи), необхідно подати відомості про практичне застосування одержаних результатів або рекомендації щодо їх використання, про рівень готовності до використання або масштаби використання.

Особистий внесок автора. В цій рубриці докладно викладають результати, отримані автором особисто. Якщо у дипломній (магістерській дипломній) роботі використано ідеї або розробки співавторів, автор повинен зазначити це, вказати на особистий внесок у праці чи розробці.

Апробація результатів роботи. Позитивно характеризують дипломну (магістерську дипломну) роботу свідчення про те, що основні її положення, висновки та результати було оприлюднено і вони дістали схвалення, тобто були апробовані. Ці відомості включають виклад того, де, коли студент виступав із власними ідеями (на наукових студентських конференціях тощо).

Публікації. Ця рубрика тісно пов'язана з попередньою і включає кількісні дані про публікації автора з теми дипломної (магістерської дипломної) роботи. Тут вказують, у скількох статтях (зокрема, у фахових виданнях), матеріалах і тезах конференцій та інших виданнях опубліковані матеріали роботи. Опубліковані праці, які відображають основні положення роботи, мають бути розташовані у списку використаних джерел.

Основна частина роботи складається з розділів і підрозділів. Основну частину дипломної (магістерської дипломної) роботи рекомендується поділити на

три розділи: теоретико-методичний, аналітичний із виділенням напрямів вдосконалення, обліковий із виділенням напрямів вдосконалення. У кінці кожного розділу рекомендується сформулювати висновки зі стислим викладенням наведених у ньому наукових і практичних результатів.

Перший розділ містить теоретичне обґрунтування досліджуваних явищ та процесів. У цій частині дипломної (магістерської дипломної) роботи викладається теоретична база, необхідна для вирішення визначеної проблеми, здійснюється огляд літературних джерел, нових розробок, опублікованих статистичних даних із посиланням на відповідні джерела. На основі вивчення наукової літератури розкриваються думки різних учених щодо розв'язання проблеми, обґрунтовуються погляди автора стосовно напрямів її вирішення.

Методика вивчення літератури, як основи наукового дослідження, при виконанні дипломної (магістерської дипломної) роботи залежить від характеру та індивідуальних особливостей студента, його загальноосвітнього рівня і спеціальної підготовки, ерудиції та інших якостей. Разом з цим, доцільно дотримуватися загальнонаукових підходів. Перш за все, необхідно вивчити основну літературу, це – підручники, навчальні посібники, монографії. Крім того, вивчаються періодичні фахові видання, автореферати дисертацій для ознайомлення з науковими ідеями і пропозиціями фахівців щодо розв'язання проблемних питань з обраної теми дослідження.

Слід звернути увагу на те, що **цитуючи будь-яке джерело інформації, необхідно обов'язково робити посилання на нього, оскільки це є предметом інтелектуальної власності.** Стисло, критично висвітлюючи публікації, необхідно вказати ті проблеми, які потребують подальшого дослідження. Залежно від теми дипломної (магістерської дипломної) роботи та об'єкта дослідження можуть бути наведені порівняльні оцінки різних методів дослідження, методик розрахунків певних показників і т.д.

Законодавчо-нормативну базу за темою дипломної (магістерської дипломної) роботи потрібно систематизувати (наприклад у вигляді таблиці), зазначивши найменування нормативного документа, ким і коли його затверджено, його основний зміст.

Загалом, перший розділ повинен послідовно вирішувати такі задачі:

- розкриття сутності досліджуваного явища та його особливостей серед інших подібних явищ, при потребі - аналіз історії розвитку явища, його нормативно-правової бази;
- аналіз існуючої термінології у сфері дослідження, створення понятійно-категоріального апарату, на який автор спиратиметься у подальшій роботі;
- аналіз наукових та практичних підходів (історичних та сучасних) до аналізу обраного предмету дослідження;

- виявлення тих методів та інструментів, які можуть бути використані при дослідженні предмету дослідження, визначення та обґрунтування інструментарію, який буде безпосередньо застосований у роботі (обов'язково для магістерської дипломної роботи);

- огляд світових тенденцій розвитку явища, яке досліджується.

Обсяг першого розділу – 20-25% від загального обсягу дипломної (магістерської дипломної) роботи.

Другий розділ має поєднувати набуті теоретичні знання та вміння використовувати обрані методи і певний методичний інструментарій на конкретних прикладах. У цій частині дипломної (магістерської дипломної) роботи викладаються результати власних досліджень автора з висвітленням того нового, що він вносить у розроблення проблеми. Автор повинен давати оцінку повноти вирішення поставлених задач, оцінку достовірності одержаних результатів (характеристик, параметрів), їх порівняння з аналогічними результатами вітчизняних і зарубіжних праць, обґрунтування потреби додаткових досліджень, негативні результати, які обумовлюють необхідність припинення подальших досліджень.

Завданням останнього підрозділу щодо напрямів вдосконалення є розробка конкретних рекомендацій, пропозицій, моделей організації і управління фінансовою діяльністю підприємства на базі основних теоретичних положень, методичних підходів, методичного інструментарію, що викладені у першому розділі, а також висновків, зроблених в результаті аналізу предмету дослідження.

Реальне практичне значення пропозицій і рекомендацій доцільно підтвердити техніко-економічними розрахунками та визначенням розміру очікуваного економічного, соціального або інших видів ефекту, яких може бути отримано в результаті впровадження практичних пропозицій.

У третьому розділі висвітлюється методологія організації та аналіз фактичного стану обліку певної ділянки на досліджуваному підприємстві. При цьому отримані результати щодо фактичного стану узагальнюються, з'ясовуються причини та наслідки отриманих недоліків (які потрібно згрупувати), розробляються конкретні пропозиції щодо вдосконалення обліку (контролю, аудиту).

Висновки – це завершальний етап дипломної (магістерської дипломної) роботи. В них коротко наводяться найбільш важливі теоретичні та практичні положення, які містять оцінку досягнутих результатів з точки зору відповідності меті дипломної (магістерської дипломної) роботи та поставленим у вступі задачам, пропозицій щодо вдосконалення досліджуваного напрямку діяльності підприємства. Послідовність висновків має відповідати поставленим і наведеним у вступі задачам. Пункти висновків необхідно нумерувати.

Список використаних джерел є невід'ємною частиною дипломної (магістерської дипломної) роботи. Рекомендований обсяг літературних джерел має налічувати не менше 90 найменувань для дипломної роботи та не менше 100 найменувань для магістерської дипломної роботи (в тому числі не менше 5 аутентичних джерел іноземною мовою за темою дослідження та всі надруковані наукові праці автора).

Додатки є необхідним розділом дипломної (магістерської дипломної) роботи. Дипломна (магістерська дипломна) робота обов'язково повинна містити додатки, які відображують відповідну інформаційну базу для аналізу діяльності підприємства в повному обсязі (додається фінансова та статистична звітність підприємства (зведення по підприємствам району) за останній рік дослідження).

Також до додатків доцільно включати допоміжний матеріал, який використовується для повноти сприйняття дипломної (магістерської дипломної) роботи:

- проміжні математичні доведення, формули та розрахунки;
- великі за обсягом розрахункові таблиці;
- таблиці допоміжних цифрових даних;
- ілюстрації допоміжного характеру;
- допоміжні матеріали, які мають прикладне значення (таблиці, рисунки, положення про роботу відділів підприємства).

Матеріал, який надається в додатках, повинен відповідати обраній темі дослідження й містити в собі необхідні матеріали, які були базою для проведення досліджень і практичних розробок.

Обсяг додатків не обмежується, але повинен визначатись реальними потребами роботи.

Якщо розміщений у додатках матеріал не є авторським, обов'язково потрібно вказувати посилання на джерело.

Стиль та лексика дипломної (магістерської дипломної) роботи. При формулюванні гіпотез, теоретичних тверджень та логічних висновків студенту необхідно орієнтуватись на необхідність дотримання певних способів та стилю. Сукупність засобів, вибір яких зумовлюється змістом, метою та характером висловлювання, утворює мовний стиль. Необхідно навчитися розрізняти книжковий (науковий, публіцистичний, офіційно-діловий, літературно-художній) та розмовний стилі. Знати, що кожен з них має подальшу деталізацію та усвідомлювати, що власне науковий стиль притаманний монографіям, дипломним (магістерським дипломним) роботам, статтям, науковим доповідям, тезам; науково-популярний - книгам, статтям у загальних журналах, при викладенні наукової інформації для нефаківців; науково-навчальний - підручникам, навчальним посібникам, лекціям, бесідам тощо.

Основними ознаками наукового стилю є його зрозумілість, точність і лаконічність, однозначність тлумачень, логічна послідовність, переконливість, пояснення причинно-наслідкових зв'язків, наявність аргументованих висновків, відсутність декларативних пропозицій.

Стилем наукової роботи є безособовий монолог, без емоційного та суб'єктивного забарвлення. Мовні конструкції не повинні включати вживання особового займенника першої особи однини «Я». Оскільки наука є колективною творчістю, базується на ідеях дослідників-попередників, то доцільно вживати займенник «ми». Прийнятними є: зворот «на нашу думку», зворот типу «щодо концепції ... існують різні думки», «на думку автора», загальноживані кліше: встановлено факти, виявлено тенденції, досліджено стан, рекомендовано до впровадження; дає змогу виявити, стверджувати, вважати; тощо. При цьому обов'язково посилається на джерела інформації, зазначаючи їх у квадратних дужках. Існують способи вираження логічних взаємозв'язків між текстом - функціонально-синтаксичні засоби, які вказують на послідовність розвитку наукової думки: «між тим», «у той час як», «звідси», «тому», «необхідно розглядати як», «таким чином», «підводячи підсумок», «дозволяє зробити висновок», «розглянемо підходи», «перейдемо до висвітлення напрямів» тощо.

Найважливішим засобом вираження логічних зв'язків є спеціальні функціонально-синтаксичні засоби зв'язку, які вказують на послідовність розвитку думки (спочатку, насамперед, потім, по-перше, по-друге, отже і т. ін.), заперечення (проте, тимчасом, але завдяки цьому, відповідно до цього, внаслідок цього, крім того, до того ж), перехід від однієї думки до іншої (раніше ніж перейти до..., звернімося до..., розглянемо, зупинимось на..., розглянувши..., перейдемо до..., необхідно зупинитися на..., необхідно розглянути...), результат, висновок (отже, значить, як висновок, на закінчення зазначимо, все зазначене дає змогу зробити висновок, підсумовуючи, слід сказати...).

Засобами логічного зв'язку можуть виступати займенники, прикметники і дієприкметники (даний, той, такий, названий, вказаний і т. ін.).

Не завжди ці та подібні їм слова прикрашають наукову працю, але вони є своєрідними дороговказами, які попереджають про повороти думки автора, інформують про особливості його творчого шляху. Читач наукової роботи відразу розуміє, що слова «дійсно» або «насправді» вказують, що наступний текст повинен бути доведенням, «з другої сторони», «навпаки», «але» готують читача до сприйняття протиставлення, «бо» - пояснення.

Завдяки спеціальним термінам стає можливим у короткій формі давати розгорнуті визначення і характеристики наукових фактів, понять, процесів, явищ.

Фразеологія наукової прози також специфічна. Вона покликана, з однієї сторони, визначати логічні зв'язки між частинами висловлювань (такі, наприклад,

стійкі сполучення, як «навести результати», «на підставі отриманих даних», «підсумовуючи сказане», «звідси випливає, що» і т. ін.), з другої, позначати певні поняття, будучи, фактично, термінами (такі, наприклад, «державне право», «вільна економічна зона» і т. ін.).

Особливості наукової мови:

1. Наявність великої кількості іменників із абстрактним значенням, а також віддієслівних іменників (дослідження, розгляд, вивчення і т.ін.).

2. Використання відносних прикметників, оскільки саме вони на відміну від якісних дають змогу з граничною точністю вказувати достатні і необхідні ознаки понять.

Як відомо, не можна утворювати форми рівнів порівняння відносних прикметників. Тому в науковому тексті, використовуючи якісні прикметники, перевагу віддають аналітичним формам вищого та найвищого рівнів. Для утворення найвищого рівня часто використовують слова «найбільш», «найменш».

3. Відсутність експресії. Звідси домінуюча форма оцінки - констатація ознак, притаманних слову, яке визначають. Тому більшість прикметників є тут частинами термінологічних виразів. Так, правильним буде прикметник «наступні» замінити займенником «такі», котрий всюди підкреслює послідовність перерахування особливостей і прикмет.

4. Інформаційне навантаження дієслів. Звичайно пишуть «проблема, яка розглядається», а не «проблема, яка розглянута». Ці дієслівні форми використовуються для окреслення постійної ознаки предмета (у наукових законах, закономірностях, встановлених раніше або в процесі даного дослідження), вони використовуються також при описі ходу дослідження, доведення.

Широко вживаються також дієслівні форми недоконаного виду минулого часу дійсного способу, бо вони не фіксують відношення до дії, яка описується, на момент висловлювання.

Рідше - дієслова умовного і майже ніколи - наказового способу . Часто використовуються зворотні дієслова, пасивні конструкції, що обумовлено необхідністю підкреслити об'єкт дії, предмет дослідження (наприклад, «У даній статті розглядаються...», «Передбачено виділити додаткові кредити...»).

5. У науковій мові поширені вказівні займенники «цей», «той», «такий». Вони не тільки конкретизують предмет, але й визначають логічні зв'язки між частинами висловлювання (наприклад, «Ці дані є достатньою підставою для висновку...»). Займенники «щось», «дещо», «що-небудь» через неконкретність їх значення в тексті наукових робіт не використовуються.

3 ПРИКЛАДИ ОФОРМЛЕННЯ

3.1 Титульна сторінка (додаток В)

3.2 Зміст (додаток Г)

3.3 Перелік умовних позначень

Відповідно до п. 3.6.1 ДСТУ 3008-95 усі прийняті у дипломній (магістерській дипломній) роботі малопоширені **умовні позначення**, символи, одиниці, скорочення і терміни пояснюють у переліку, який вміщують безпосередньо після змісту (додаток Д), починаючи з нової сторінки.

Незалежно від цього, за першої появи цих елементів у тексті дипломної (магістерської дипломної) роботи наводять їх розшифрування.

Наприклад, у досліджуваному підприємстві – товаристві з додатковою відповідальністю «Південний колос» (далі ТДВ «Південний колос»), яке заходиться в місті Нова Одеса Новоодеського району Миколаївської області, у 2011-2013 рр. вирощувалися гібриди соняшнику Зустріч і Сава.

3.4 Таблиці

Відповідно до п.7.6.1 ДСТУ 3008-95 цифровий матеріал, як правило, оформлюють у вигляді **таблиць**.

Приклад:

Таблиця 1.1 Дефініції поняття «дохід» у науковій літературі

Вчені	Визначення
1	2
Ф.Бутинець	Як економічна категорія дохід є потоком грошових коштів та інших надходжень за певний період, отриманий від реалізації продукції (робіт, послуг)
Г.Вознюк, А.Загороднюк	Дохід: 1) різниця між виручкою від реалізації продукції і вартістю матеріальних витрат на виробництво та збут цієї продукції; 2) грошові або матеріальні цінності, отримані від виробничої, комерційної, посередницької та інших видів діяльності
Ю.Продіус	Дохід - це виручка від реалізації продукції за вирахуванням матеріальних витрат. Він є грошовою формою чистої продукції підприємства, тобто охоплює оплату праці та прибуток
О.Волков	Дохід - це приріст суми грошей над їх витратами на спожиті в процесі виробництва засоби, який отримує підприємство від реалізації новоствореної вартості
В.Сідун, Ю.Пономарьов	Дохід - це виторг з реалізації продукції, послуг та виконання робіт без урахування податку на додану вартість та акцизного збору

Продовження таблиці 1.1

1	2
В.Блонська	Дохід підприємства - це надходження, одержані внаслідок його господарської діяльності за певний період часу у вигляді конкретних економічних вигод, отриманих внаслідок використання у господарському процесі залучених для цього економічних ресурсів в умовах прийняттого рівня підприємницького ризику
О.Соколов	Поняття приватногосподарського доходу обов'язково передбачає певні затрати, необхідні для його одержання, дохід завжди є винагородою або платою за певну господарську діяльність або надану послугу. Під приватногосподарським доходом потрібно розуміти тільки ті надходження, які виникли в результаті процесу ціноутворення

Джерело: побудовано за даними [4, 7, 12, 15, 17, 32]

або Джерело: розроблено автором з використанням матеріалів [ ]

або Джерело: розробка автора

або Джерело: авторська розробка

або Джерело: побудовано за матеріалами [ ]

або Джерело: використано ідею [ ]

або Джерело: побудовано на основі власних досліджень автора

або Джерело: побудовано автором на основі анкетного опитування

або Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності підприємства (підприємств)

Відповідно до п.7.6.7 ДСТУ 3008-95, якщо рядки або графи таблиці виходять за межі формату сторінки, таблицю поділяють на частини, розміщуючи одну частину під одною, або поруч, або переносячи частину таблиці на наступну сторінку, повторюючи в кожній частині таблиці її головку і боковик.

При поділі таблиці на частини допускається її головку або боковик замінити відповідно номерами граф чи рядків, нумеруючи їх арабськими цифрами у першій частині таблиці.

Слово «Таблиця __» вказують один раз зліва над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть: «Продовження таблиці __» з зазначенням номера таблиці.

3.5 Рисунки

Відповідно до п.7.5 ДСТУ 3008-95 **ілюстрації** (креслення, рисунки, графіки, схеми, діаграми, фотознімки) слід розміщувати у дипломній (магістерській дипломній) роботі безпосередньо після тексту, де вони згадуються вперше, або на наступній сторінці. На всі ілюстрації мають бути посилання у дипломній (магістерській дипломній) роботі.

Якщо ілюстрації створені не автором дипломної (магістерської дипломної) роботи, необхідно при поданні їх дотримуватись вимог чинного законодавства про авторські права.

Ілюстрація позначається словом «Рисунок __», яке разом з назвою ілюстрації розміщують після пояснювальних даних.

Приклад:

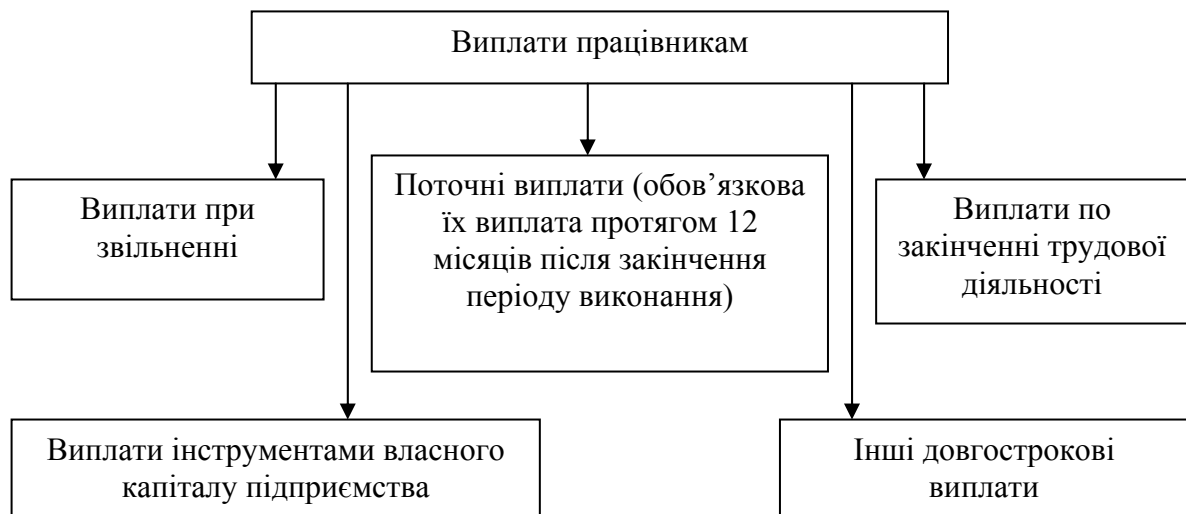

Рисунок 1.1 Структура виплат працівникам підприємств відповідно до П(С)БО 26 «Виплати працівникам»

Джерело: використано ідею [16]

або Джерело: розроблено автором з використанням матеріалів [ ]

або Джерело: розробка автора

або Джерело: авторська розробка

або Джерело: побудовано за матеріалами [ ]

або Джерело: побудовано за даними [ ]

або Джерело: побудовано на основі власних досліджень автора

або Джерело: побудовано автором на основі анкетного опитування

або Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності підприємства (підприємств)

3.6 Формули та рівняння

Відповідно до п. 7.10 ДСТУ 3008-95 **формули та рівняння** розташовують безпосередньо після тексту, в якому вони згадуються, посередині сторінки. Вище і нижче кожної формули або рівняння повинно бути залишено не менше одного вільного рядка.

Формули і рівняння у дипломній (магістерській дипломній) роботі (за винятком формул і рівнянь, наведених у додатках) слід нумерувати порядковою нумерацією в межах розділу. Номер формули або рівняння складається з номера розділу і порядкового номера формули або рівняння, відокремлених крапкою, наприклад, формула (1.3) – третя формула першого розділу. Номер формули або рівняння зазначають на рівні формули або рівняння в дужках у крайньому правому положенні на рядку.

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів, які входять до формули чи рівняння, слід наводити безпосередньо під формулою у тій послідовності, в якій вони наведені у формулі чи рівнянні. Пояснення значення кожного символу та числового коефіцієнта слід давати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають з абзацу словом «де» без двокрапки.

Приклад:

$$ПЗ_{з/в} = K_{з/в} \times B_{пз} (\%), \quad (3.1)$$

де $ПЗ_{з/в}$ - кількість повноцінного зерна у зерно-відходах, ц;

$K_{з/в}$ - кількість отриманих зерновідходів, ц;

$B_{пз} (\%)$ - вміст повноцінного зерна у зерновідходах, %.

Переносити формули чи рівняння на наступний рядок допускається тільки на знаках виконуваних операцій, повторюючи знак операції на початку наступного рядка. Коли переносять формули чи рівняння на знакові операції множення, застосовують знак «х».

Формули, які йдуть одна за одною й не розділені текстом, відокремлюють комою.

3.7 Посилання

Відповідно до п.7.11.1 ДСТУ 3008-95 **посилання** в тексті дипломної (магістерської дипломної) роботи на джерела слід зазначати порядковим номером за списком використаних джерел, виділеним двома квадратними дужками, наприклад, «... у роботах [1-7] ...».

Допускається наводити посилання на джерела у виносках, при цьому оформлення посилання має відповідати його бібліографічному опису за списком використаних джерел із зазначенням номера.

При написанні дипломної (магістерської дипломної) роботи необхідно давати посилання на цифрові дані, відомості, матеріали з монографій оглядових статей та інших джерел. Посилання на джерела слід виділяти двома квадратними дужками, в яких вказується порядковий номер джерела, назва якого наведена у списку використаної літератури. Наприклад: [35], (35 - номер джерела в списку використаних джерел дипломної (магістерської дипломної) роботи). У разі використання цитати автора слід також обов'язково вказати відповідну сторінку джерела (велика літера «С.»). Наприклад: [35, С.105], (35 - номер джерела в списку використаних джерел дипломної (магістерської дипломної) роботи, С.105 - сторінка даного джерела).

Загальні вимоги до цитування:

- текст цитати починається і закінчується лапками і наводиться мовою оригіналу;
- цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту і без перекручень думок автора. Пропуск слів, речень, абзаців позначається трьома крапками;
- при непрямому цитуванні думок автора слід бути максимально точним у викладенні думок автора і давати відповідні посилання на джерело.

На всі ілюстрації (схеми, графіки, малюнки, діаграми), таблиці і додатки дипломної (магістерської дипломної) роботи повинні бути посилання в тексті. Посилання на ілюстрації, таблиці і додатки дипломної (магістерської дипломної) роботи вказують порядковим номером ілюстрації, таблиці і додатка, при цьому слова «рисунок», «таблиця» в тексті пишуть скорочено, а «додаток» повністю, наприклад, (рис. 2.1), (табл. 2.3), (додаток А).

У повторних посиланнях на ілюстрації, таблиці і додатки треба вказувати скорочену форму слова «дивись», наприклад: (див. рис. 2.1), (див. табл. 2.2), (див. додаток А).

3.8 Список використаних джерел

Список використаних джерел слід розміщувати одним з таких способів: 1) в порядку появи посилань у тексті; 2) в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків. Кількість використаних джерел для дипломної роботи повинна становити не менше 90 найменувань, для магістерської дипломної роботи – не менше 100.

Бібліографічний опис джерел складають відповідно до чинних стандартів з бібліотечної та видавничої справи, міжнародних і державного стандартів з обов'язковим наведенням назв праць. Зокрема потрібну інформацію можна одержати із таких міждержавних і державних стандартів:

ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання (ГОСТ 7.1–2003, IDT)»;

ДСТУ 3582–97 «Інформація та документація. Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила»;

ДСТУ 6095:2009 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Правила скорочення заголовків і слів у заголовках публікації (ГОСТ 7.88–2003, MOD)»;

ДСТУ 7093:2009 «Системи стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Скорочення слів і словосполук, поданих іноземними європейськими мовами»;

ГОСТ 7.12–93 «СИБИД. Библиографическая запись. Сокращение слов на русском языке. Общие требования и правила»;

ГОСТ 7.11–78 «СИБИД. Сокращение слов и словосочетаний на иностранных европейских языках в библиографическом описании».

Приклад:

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Никончук В.М. Формування стратегії розвитку сільськогосподарських підприємств / В.М. Никончук // Агросвіт. — 2012. — №22. — С. 2-4.
2. Осовська Г.В. Стратегічний менеджмент: теорія та практика / Г.В. Осовська, О.Л. Фіщук, І.В. Жалінська. — К.: Кондор, 2003. — 193 с.
3. Рынок агрострахования Украины в 2012 году : аналитическое исследование [Электронный ресурс] / Проект ІФС «Развитие агрострахования в Украине». — Режим доступа : <http://agro-insurance.com/wp-content/uploads/2013/07/2012AgInsuranceMarket.pdf>. — Дата последнего доступа : 10.08.2013.
4. Саблук П.Г. Основні напрями розробки стратегічного розвитку АПК в Україні / П.Г. Саблук // Економіка АПК. — 2009. — №12. — С. 3-15.
5. Сіренко Н.М. Управління стратегією інноваційного розвитку аграрного сектора економіки України: монографія / Н.М.Сіренко. — Миколаїв, 2010. — 416 с.
6. Barnett H. Innovation the Basis of Cultural change / H. Barnett. — N.Y. : McGraw-Hill. 1953. — 462 p.

3.9 Додатки

Відповідно до п.7.16 ДСТУ 3008-95 **додатки** слід оформлювати як продовження дипломної (магістерської дипломної) роботи на наступних сторінках, або у вигляді окремої частини, розташовуючи додатки в порядку появи посилань на них у тексті дипломної (магістерської дипломної) роботи.

Якщо додатки оформлюють на наступних сторінках дипломної (магістерської дипломної) роботи (рекомендується), кожний такий додаток повинен починатися з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований вгорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої повинно бути надруковано слово «Додаток __» і велика літера, що позначає додаток.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ъ, наприклад, додаток А, додаток Б і т. д. Один додаток позначається як додаток А. Якщо додаток продовжується на наступній сторінці, то на ній зверху по центру робиться надпис «Продовження додатку __»).

Додатки повинні мати спільну з рештою дипломної (магістерської дипломної) роботи наскрізну нумерацію сторінок.

За необхідності текст додатків може поділятися на розділи, підрозділи, пункти і підпункти, які слід нумерувати в межах кожного додатка відповідно до вимог. У цьому разі перед кожним номером ставлять позначення додатка (літеру) і крапку, наприклад, А.2 – другий розділ додатка А; Г.3.1 – підрозділ 3.1 додатка Г; Д.4.1.2 – пункт 4.1.2 додатка Д; Ж. 1.3.3.4 – підпункт 1.3.3.4 додатка Ж.

Ілюстрації, таблиці, формули та рівняння, що є у тексті додатка, слід нумерувати в межах кожного додатка, наприклад, рисунок Г.3 – третій рисунок додатка Г; таблиця А.2 – друга таблиця додатка А; формула (А.1) – перша формула додатка А. Якщо в додатку одна ілюстрація, одна таблиця, одна формула, одне рівняння, їх нумерують, наприклад, рисунок А.1, таблиця А.1, формула (В.1). В посиланнях у тексті додатка на ілюстрації, таблиці, формули, рівняння рекомендується писати: «... на рисунку А.2 ...», «... на рисунку А.1 ...» – якщо рисунок єдиний у додатку А; «... в таблиці Б.3 ...», або «... в табл. Б.3 ...»; «... за формулою (В.1) ...», в «... у рівнянні (Г.2) ...».

Якщо у дипломній (магістерській дипломній) роботі як додаток використовується документ, що має самостійне значення і оформлюється згідно з вимогами до документів даного виду, його копію вміщують у дипломній (магістерській дипломній) роботі без змін в оригіналі. Перед копією документа вміщують аркуш, на якому посередині друкують слово «Додаток __» і його назву (за наявності), праворуч у верхньому куті аркуша проставляють порядковий номер сторінки. Сторінки копії документа нумерують, продовжуючи наскрізну нумерацію сторінок дипломної (магістерської дипломної) роботи (не займаючи власної нумерації сторінок документа).

Приклад:**Додаток 3****Таблиця 3.1 Динаміка розрахунків за оренду землі сільськогосподарського призначення в Миколаївській області**

Показники	Роки							Відхилення (+;-) 2011 р. від	
	2003	2005	2007	2008	2009	2010	2011	2003 р.	2010 р.
Кількість укладених договорів оренди, тис. шт	155,80	148,10	135,90	146,70	148,60	149,08	148,3	-7,50	-0,78
Вартість орендованих земель, млн грн	7602,1	7542,1	7961,7	8001,3	8094,1	8662,4	8717,0	+1114,9	+54,6
Нарахована орендна плата, млн грн	107,70	114,10	120,90	147,72	236,80	258,90	283,10	+175,40	+24,20
Фактично виплачено орендної плати, млн грн	105,90	111,0	117,40	145,19	235,80	254,64	282,50	+176,60	+27,86
Фактично виплачено орендної плати, %	98,4	97,3	97,1	98,3	99,6	98,4	99,8	+1,4 в.п.	+1,4 в.п.
Виплата орендної плати у грошовій формі, %	15,1	19,2	23,1	12,4	27,6	44,3	69,3	+54,2 в.п.	+25,0 в.п.
Виплата орендної плати у натуральній формі, %	81,1	78,1	72,2	85,6	70,2	54,8	29,7	-51,4 в.п.	-25,1 в.п.
Виплата орендної плати у відробітковій формі, %	3,8	2,7	4,2	2,0	2,2	0,9	1,0	-2,8 в.п.	+0,1 в.п.

Джерело: побудовано даними Державного земельного агентства у Миколаївській області

4 ВИМОГИ ДО ПІДГОТОВКИ АВТОРЕФЕРАТУ МАГІСТЕРСЬКОЇ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Автореферат магістерської дипломної роботи – це «візитна картка» наукової роботи, в ньому кожне слово, кожна думка повинні нести ємне значення, що характеризує теоретико-методичні та практичні ідеї і висновки за результатами дослідження.

Підготовка автореферату є завершальним творчим етапом роботи перед захистом. Без автореферату магістерська дипломна робота не може бути допущена до захисту.

Приступати до написання автореферату можна лише тоді, коли робота над магістерською дипломною роботою завершена і зроблені усі виправлення тексту. В іншому випадку текст автореферату доведеться змінювати.

Автореферат має розкривати основний зміст і новизну роботи, досягнуті наукові результати, висновки. При цьому він не повинен містити надлишкової інформації або інформації, яка відсутня у магістерській дипломній роботі (це вважається грубим порушенням).

Важливість автореферату зумовлюється тим, що по ньому часто судять про рівень самої магістерської дипломної роботи, оскільки вона буде доступна лише обмеженому колу, а от ознайомитися з авторефератом зможуть набагато більше осіб. На автореферат звертають пильну увагу на захисті. Усе це вимагає посиленої уваги при підготовці автореферату.

Автореферат магістерської дипломної роботи виконує наступні функції:

- інформаційну (інформує читачів про основну структуру магістерської дипломної роботи, актуальність теми, яка досліджується, предмет, об'єкт, мету дослідження, особистий внесок автора в розробку проблеми дослідження);
- індикативну (опис розроблених автором методик);
- ознайомлювальну (є джерелом для надходження довідкових даних про проведене наукове дослідження і отримані результати);
- пізнавальну (дає уявлення про науковий потенціал автора).

Процес написання автореферату є процесом стиснення наукової інформації, що міститься в магістерській дипломній роботі, який спрямований на те, щоб подати інформацію в новому, скороченому вигляді для наукової громадськості.

Обсяг автореферату не може перевищувати 20 сторінок формату А4 (210x297мм) через 1 міжрядковий інтервал з використанням шрифту текстового редактора Times New Roman розміру 14. Поля: ліве, верхнє і нижнє –20 мм, праве - 10 мм.

Структурно автореферат складається із (в такій же послідовності) титульної сторінки (додаток Е), другої сторінки (додаток Ж), загальної характеристики роботи,

основного змісту роботи, висновків, списку опублікованих праць та анотацій українською, російською та англійською мовами.

Нумерують сторінки автореферату, починаючи із першої сторінки тексту (не враховуючи титульну сторінку та другу сторінку), розміщуючи номер зверху та по центру сторінки. Титульна сторінка обов'язково підписується автором.

Текст автореферату починається з **розділу «ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ»**, який має відповідати за змістом аналогічній частині вступу до магістерської дипломної роботи. Цей розділ не повинен бути перевантаженим зайвими рубриками. Заголовки рубрик не потрібно друкувати окремим рядком, досить виділити їх жирним шрифтом або у підбір з текстом.

До загальної характеристики роботи в кінці додають **«Структура роботи»**. Цією рубрикою завершується загальна характеристика роботи, що подається в авторефераті. В ній вказують на наявність вступу, певної кількості розділів (підрозділів), додатків. Наводять основний обсяг магістерської дипломної роботи в сторінках (від титульної до останньої сторінки висновків), а також обсяг ілюстрацій, таблиць, додатків (із зазначенням їх кількості), списку використаних джерел (із зазначенням кількості найменувань).

Другою частиною автореферату є **«ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ»**. У цьому розділі, який є власне реферативним, стисло викладається зміст основних структурних елементів (розділів і підрозділів) магістерської дипломної роботи за послідовністю, зумовленою логікою її побудови. Матеріали цієї частини автореферату свідчать про сукупність наукових положень і отриманих результатів. При складанні власне реферативної частини автореферату важливо показати, яким чином отримано результати, описати хід дослідження, викласти зміст використаних теоретичних положень і методів, навести дані про їх точність і достовірність, висвітлити умови та основні етапи дослідження. Нюанси висвітлення змісту магістерської дипломної роботи можуть бути різними залежно від галузі науки, теми та інших чинників. Однак в усіх випадках автореферат має містити висновки і кінцеві результати.

Головна мета реферування магістерської дипломної роботи в основній частині автореферату - у мінімальному обсязі подати максимум корисної інформації. Так, скорочення тексту в процесі реферування досягається, як правило, через видалення надмірних подробиць, зменшення кількості (або виключення) прикладів, порівнянь, обговорень, обґрунтувань, описів та ін. До автореферату включають лише остаточні висновки і положення, найважливіші ілюстрації.

Текст автореферату має бути лаконічним, що досягається скороченням слів і словосполучень згідно з державним стандартом, заміною часто повторюваних термінів аббревіатурами. При першому згадуванні повторюваного терміна його аббревіатура наводиться в круглих дужках. Скорочення тексту можна досягти заміною складних речень простими.

Цей розділ автореферату містить виклад змісту кожного розділу і підрозділу: які питання в розділі розглядаються, якими методами зібрано фактичний матеріал, чим характеризується даний процес чи явище, які його особливості й тенденції розвитку.

Доцільно приділити особливу увагу структурній частині автореферату **«ВИСНОВКИ»**. У них подається стисла інформація щодо підсумків виконаної роботи, яка повинна відповідати загальним висновкам магістерської дипломної роботи. Висновки містять узагальнену підсумкову оцінку проведеної роботи. При цьому зазначають, чи досягнуто основної мети магістерського дослідження.

Висновки - це наукові положення, що належать особисто автору, які він виносить на прилюдний захист. Тому до їх формулювання слід підійти особливо відповідально. Висновки мають відповідати меті і задачам дослідження. Вони формулюються більш укрупнено. Їх, як правило, не більше восьми-десяти, і відображають вони найсуттєвіші наукові результати дослідження. Взагалі задачі дослідження, положення наукової новизни та висновки повинні групуватися як за кількістю, так і за сутністю.

Структурна частина автореферату **«СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ»** наводиться за такими підзаголовками: *Публікації у наукових фахових виданнях України, Публікації у виданнях іноземних держав, Матеріали конференцій*.

Останнім розділом автореферату є структурна частина **«АНОТАЦІЯ»**.

Анотація українською мовою має бути обсягом 0,5 сторінки машинописного тексту і містити інформацію про зміст та результати магістерської дипломної роботи, анотація російською мовою - 1 сторінка машинописного тексту, англійською – 0,5 сторінки.

Анотації складають за формою, яка містить такі дані: прізвище та ініціали магістранта; назва магістерської дипломної роботи; вид магістерської дипломної роботи (рукопис); спеціальність (шифр і назва); установа, де відбудеться захист; місто, рік; основні ідеї, результати та висновки по роботі.

Виклад матеріалів в анотації має бути стислим і точним. Слід використовувати синтаксичні конструкції, притаманні мові ділових паперів, стандартизовану термінологію, уникати складних граматичних зворотів, маловідомих термінів і символів.

Формулювання в анотації відрізняється від формулювань у висновках і мають лише констатувати основні результати досліджень.

Після кожної анотації наводять **ключові слова** - слова або стійке словосполучення із тексту анотації, яке несе змістовне навантаження. Сукупність ключових слів має відображати основний зміст наукової праці. Оптимальна кількість ключових слів - від 3 до 5. Їх подають у називному відмінку, друкують у рядок через кому.

5 ВИМОГИ ДО ДОПОВІДІ НА ЗАХИСТІ ДИПЛОМНОЇ (МАГІСТЕРСЬКОЇ ДИПЛОМНОЇ) РОБОТИ В ДЕРЖАВНІЙ ЕКЗАМЕНАЦІЙНІЙ КОМІСІЇ

Виконана відповідно до вимог вищої школи (закріплюються у відповідних методичних рекомендаціях по виконанню конкретного виду робіт) кваліфікаційна робота (в тому числі і дипломна (магістерська дипломна) мають бути захищені з метою оприлюднення результатів проведеного дослідження та створення умов для перевірки набутих навичок публічного виступу, аргументування, доведення тощо.

Доповіді на захисті дипломної (магістерської дипломної) роботи у державній екзаменаційній комісії відносяться до групи наукових, які являють собою публічно виголошене повідомлення, розгорнутий виклад певної наукової проблеми (теми чи окремого питання).

Керівник дипломної (магістерської дипломної) роботи повинен звернути увагу студента на необхідність самоконтролю за формуванням культури професійного мовлення, яка передбачає вміння:

- 1) викладати матеріал у логічній послідовності: вступ, основна частина, висновки та аргументовані пропозиції;
- 2) вживати та тлумачити поняття відповідно до їх сутності;
- 3) робити змістовні наголоси;
- 4) уникати двозначних висловлювань;
- 5) дотримуватися вимог щодо побудови речень та фраз;
- 6) говорити виразно, розміреним темпом, емоційно, але з помірними жестами.

Оратору-початківцю особливо важливо набути навичок підготовки письмового варіанту доповіді з урахуванням часу, який на неї виділяється.

Для доповіді на захисті дипломної (магістерської дипломної) роботи в ДЕК відводиться 7-10 хвилин, що відповідає тексту на 3,5-4,5 аркушах А4. До виступу студент повинен зробити його апробацію перед дзеркалом, за уявною трибуною та у присутності будь-якого слухача. Це зменшить хвилювання у реальних умовах захисту, який має проходити при комісії та запрошених з кола студентів.

Поради щодо підготовки і виголошення доповіді на захисті дипломної (магістерської дипломної) роботи:

1. Доповідь повинна зацікавити слухачів, а тому повинна містити ключові положення роботи від найбільш до найменш важливих (оскільки сприйняття інформації знижується в процесі доповіді). Не приділяйте багато уваги актуальності теми!
2. Доцільно виділити ціль доповіді на початку і повернутися до неї в кінці, що пов'яже всю доповідь єдиною ідеєю.
3. В доповіді необхідно охопити основні результати дослідження за всіма розділами роботи.

4. Більше уваги приділяйте пропозиціям щодо удосконалення, обґрунтованим в роботі.

5. При виголошенні доповіді слід використовувати науковий стиль мовлення, при цьому інтонація повинна бути упевнена, мова виразна (чітка дикція, пришвидшений темп, правильність наголосів).

6. Не використовуйте слова-паразити (е-е, типу та інші).

7. При виголошенні доповіді використовуйте природні жести.

8. Необхідно тренуватися виголошувати доповідь. Це не лише додасть впевненості, а й дасть можливість вдосконалити структуру і зміст доповіді. За день до виголошення доповіді слід потренуватися ще раз.

9. Не варто підглядати у паперовий варіант доповіді, якщо можна без цього обійтися.

10. Ніколи не перевищуйте відведений час на доповідь!

11. На захисті робіть все так, як запланували, не варто імпровізувати в останній момент.

12. Намагайтеся дивитися в очі слухачам, але не фіксуйте погляд лише на одному слухачеві.

13. Перед відповіддю на питання комісії подумайте декілька секунд. Головне – дочекайтеся, щоб член комісії закінчив формулювання питання.

14. Відповідь на питання повинна бути чіткою і аргументованою. Уникайте довгих відповідей або відповідей не по темі роботи.

15. Перед відповіддю на питання варто за нього подякувати.

Доповідь супроводжується ілюстративним матеріалом. **Ілюстративний матеріал** може бути у паперовому (відкопійовані примірники) та/або електронному вигляді (презентація у MS Power Point). У першому випадку, ілюстративний матеріал, який підшивається з титульним аркушем (зазвичай це 5 примірників і 1 залишається у студента), роздається членам ДЕК після оголошення захисту дипломної (магістерської дипломної) роботи студента.

На усі ілюстрації (таблиці і рисунки), які увійшли до ілюстративного матеріалу, повинні бути посилання під час доповіді. Це може бути зроблено у таких формулюваннях:

«...це зображено на рисунку 1»;

«...що представлено у таблиці 1»;

«...це продемонстровано на рисунку 2»;

«...що наведено на рисунку 3».

Рисунки та таблиці розміщуються у порядку посилання на них у доповіді. Нумерація наскрізна окремо для рисунків та таблиць. Слід пронумерувати і сторінки ілюстративних матеріалів, вважаючи титульну сторінку першою.

Розрізняють наступні види ілюстрацій: таблиці, схеми, діаграми. Для вибору ілюстративного матеріалу з усього змісту роботи необхідно керуватися критеріями новизни та практичної цінності інформації. У даному випадку діє правило: на кожне нове теоретичне положення або аналітичні дані - окремий рисунок (таблиця).

Ілюстраціями повинні бути представлені всі розділи роботи!

Презентації за доповіддю на захист дипломної (магістерської дипломної) роботи рекомендується виконувати за допомогою програмного забезпечення MS Power Point. Перш ніж починати створення презентації, необхідно:

- вивчити основні рекомендації з розробки презентацій;
- обрати ключові та найважливіші моменти доповіді;
- ознайомитися з методиками щодо оформлення рисунків, таблиць та інших візуальних об'єктів;
- обрати стиль презентації та продумати варіанти розміщення різних візуальних об'єктів.

Презентація повинна бути побудована в логічному зв'язку та єдністю з доповіддю і характеризувати основний зміст проведеного наукового дослідження.

При створенні презентації варто враховувати наступне:

- загальний час доповіді за презентацією не повинен перевищувати 10 хвилин;
- кожні 20-30 секунд на екрані презентації повинні відбуватися зміни (наприклад, з'явитися наступна частина тексту, змінитися місце знаходження певного об'єкта чи відображення зв'язків між ними, з'явитися наступний слайд тощо);
- максимальна кількість слайдів не повинна перевищувати 20 одиниць;
- використовувати (за можливості) стандартні шаблони презентацій, оскільки вони вже розроблені дизайнерами;
- враховувати умови розділення слайда на різні зони;
- урівноважувати об'єкти відносно «золотої лінії»;
- враховувати, що вільна, «невикористана» площа наочної поверхні, може складати до 30%; використана - не більше 70%;
- використовувати короткі текстові описи. Якомога більше використовувати схеми, таблиці, діаграми, рисунки;
- не застосовувати багато об'єктів анімації;
- дотримуватися єдиного стилю розміщення об'єктів.

При підготовці презентації необхідно пам'ятати:

- погляд слухача завжди спускається з правого верхнього кута до лівого нижнього, тому більш важливі об'єкти слід розміщувати у правому верхньому куті, а в лівому нижньому - менш важливі;
- у перший момент увага повертається до кутів слайда;

- бажано використовувати обраний стиль оформлення для всіх слайдів презентації;
- не варто без особливої потреби застосовувати ефекти до заголовків слайда, з метою недопущення анімаційного перевантаження слайдів;
- на читання кожних 6 символів потрібна мінімум 1 секунда;
- загальний час «проявлення» слайда не повинен перевищувати 3-5 секунд, крім випадку, коли необхідно затримати появу об'єкта.

Якщо інформація переноситься з текстових файлів MS Word до MS Power Point, слід зважати, що розмір шрифту у таблицях і рисунках зберігається звичайний (11 або 12), а для презентації такий розмір замалий. Тому шрифт слід збільшити до 16-18-20, при цьому можна видалити зайву, несуттєву інформацію.

При оформленні презентації за доповіддю на захист дипломної (магістерської дипломної) роботи необхідно дотримуватися наукового стилю і витримувати його ознаки, зокрема, зрозумілість і предметність, об'єктивність, логічну послідовність, однозначність, точність і лаконічність.

Стиль презентації повинен бути стриманим, діловим. Бажано уникати «різноманітності», надто яскравих, «в'їдливих» кольорів, занадто «художніх» шрифтів (з хвилястими лініями, завитками тощо).

Як показує практика, вдалим є використання для фону світлих пастельних відтінків (1-2 тони), а для шрифту - навпаки, темних насичених кольорів цієї ж і гамми або контрастних.

Типова структура презентації:

- 1) на першому слайді – титульна сторінка (додаток І);
- 2) на другому слайді - актуальність теми дослідження (це можна зробити винесенням статистичних даних у вигляді діаграми, таблиці із синхронізованим поясненням доповідача тощо);
- 3) на третьому слайді - визначається мета роботи, основні задачі, предмет та об'єкт дослідження;
- 4) на наступних слайдах відображаються основні етапи, наукова новизна та найважливіші результати дипломної (магістерської дипломної) роботи;
- 5) в кінці презентації відображаються рекомендації до впровадження основних результатів роботи;
- 6) останній слайд презентації повинен містити наступні фрази: «Доповідь закінчено. Дякую за увагу!».

Презентація, як і доповідь, повинна бути готова не менше, ніж за один тиждень до захисту дипломної (магістерської дипломної) роботи та бути узгодженою з науковим керівником.

6 ОРГАНІЗАЦІЯ ЗАХИСТУ ДИПЛОМНИХ (МАГІСТЕРСЬКИХ ДИПЛОМНИХ) РОБІТ

Захист дипломної (магістерської дипломної) роботи відбувається в державній екзаменаційній комісії (ДЕК).

Для захисту у визначений термін виконана дипломна (магістерська дипломна) робота, підписана автором на останній сторінці висновків, науковим керівником на титульній сторінці, із відповідним пакетом документів подається до деканату. Перед поданням робота допускається до захисту завідувачем відповідної кафедри, про що він робить напис на титульній сторінці роботи та ставить підпис. **Для захисту дипломної (магістерської дипломної) роботи у ДЕК, крім самої роботи, подаються такі документи:**

- замовлення базового підприємства (Управління агропромислового розвитку райдержадміністрації) на виконання дипломної (магістерської дипломної) роботи (додаток К);
- затверджене завідувачем кафедри завдання;
- відгук наукового керівника з рекомендацією до захисту;
- відгук на дипломну (магістерську дипломну) роботу з базового підприємства (Управління агропромислового розвитку райдержадміністрації) (додаток Л);
- подання голові ДЕК;
- рецензія затвердженого рецензента;
- автореферат для магістерських дипломних робіт.

Захист, як правило, проводиться у такій послідовності:

- оголошення секретарем ДЕК (або головою ДЕК) прізвища, імені та по батькові дипломника, теми його дипломної (магістерської дипломної) роботи – до 1 хвилини;
- доповідь студента –7-10 хвилин;
- відповіді на запитання членів комісії – до 10 хвилин;
- оголошення секретарем ДЕК (або головою ДЕК) відгуку керівника або виступ керівника зі стислою характеристикою роботи студента в процесі дипломного дослідження, рівня його самостійності у вирішенні питань завдання на дипломну (магістерську дипломну) роботу, сильні та слабкі сторони як майбутнього фахівця, можливість присвоєння кваліфікації, особиста думка щодо подальшого використання – до 2-х хвилин;
- оголошення секретарем ДЕК (або головою ДЕК) рецензії на дипломну (магістерську дипломну) роботу;
- відповіді студента на зауваження рецензента – до 1 хвилини;
- оголошення голови ДЕК про закінчення захисту.

До захисту дипломних (магістерських дипломних) робіт **допускаються студенти**, які виконали всі вимоги навчального плану.

Результати захисту дипломних (магістерських дипломних) визначаються оцінками «відмінно», «добре», «задовільно» і «незадовільно».

Дипломна (магістерська дипломна) робота з **ознаками плагіату** рішенням державної екзаменаційної комісії знімається з розгляду, виставляється незадовільна оцінка, а захист нової роботи (на іншу тему) можливий не раніше, ніж через рік.

Оцінюючи дипломну (магістерську дипломну) роботу, ДЕК враховує: аргументованість актуальності теми; опис наукових проблем; наявність елементів наукової новизни та практичну значимість дослідження; вміння використовувати різні методи для реалізації окреслених завдань дослідження; апробацію результатів дослідження; манеру виголошення доповіді; зміст та вміння подати ілюстративний матеріал; вміння реагувати на поставлені питання; відповідність оформлення роботи встановленим вимогам.

7 ПЕРЕЛІК ТИПОВИХ СКОРОЧЕНЬ СЛІВ

Таблиця 7.1 Повні та скорочені форми найбільш вживаних слів

<i>Повна форма слова</i>	<i>Скорочена форма слова</i>
1	2
<i>Місяці</i>	
січень	січ.
лютий	лют.
березень	бер.
квітень	квіт.
травень	трав.
червень	черв.
липень	лип.
серпень	серп.
вересень	вер.
жовтень	жовт.
листопад	лист.
грудень	груд.
<i>Дні тижня</i>	
понеділок	пн.
вівторок	вт.
серeda	ср., сер.
четвер	чт., чтв., четв.
п'ятниця	пт.
субота	сб.
неділя	нд.
<i>Відрізки часу (міра)</i>	
хвилина	хв.
година	г; год.
день	д.
місяць	міс.; м-ць
рік	р.
роки	рр.
цього року	ц. р.
минулого року	м. р.
століття (множина)	ст. (сс.)
нашої ери	н. е.
до нашої ери	до н. е.
<i>Одиниці виміру відстані</i>	
метр	м
кілометр	км
<i>Одиниці виміру ваги</i>	
грам	г
кілограм	кг
центнер	ц
тонна	т
<i>Грошові одиниці</i>	
копійка	коп.
гривня	грн
мільйон	млн

Продовження таблиці 7.1

1	2
мільярд	млрд
тисяча	тис.
<i>Одиниці виміру площі</i>	
гектар	га
<i>Одиниці виміру об'єму</i>	
літр	л
мілілітр	мл
<i>Назви посад, наукових ступенів, звань</i>	
асистент	асист.
доцент кафедри	доц. каф.
професор	проф.
кандидат технічних наук	к.т.н.
кандидат економічних наук	к.е.н.
доктор економічних наук	д.е.н.
академік	акад.
виконуючий обов'язки	в. о.
завідувач	зав.
заступник	заст.
помічник	пом.
член - кореспондент	чл.-кор.
<i>Текстові позначення</i>	
багато інших	баг. ін.
дивись	див.
інші; інше	ін.
і подібне	і под.
і так далі	і т. д.
і таке інше	і т. ін.
наприклад	напр.
порівняйте; порівняння	пор.
сторінка	с
<i>Поштові дані</i>	
абонентська скринька; адміністративна служба	а/с
вулиця	вул.
індекс	інд.
квартира; квартал	кв.
корпус	корп.
міста	мм.
місто	м.
міське відділення (зв'язку)	м/в
область	о., обл.
район	р-н
<i>Інше</i>	
автор; авторський	авт.
авторський аркуш	авт. а.
адміністрація; адміністративний	адм.; адмін.
адміністративний центр	адм. ц.
академія;	акад.

Продовження таблиці 7.1

1	2
акціонерний	акц.
алфавітний	алф.
авторське свідоцтво	а. с.
без видавництва	б. в.
бібліотека	б-ка
будинок відпочинку	б. в.; б/в
будинок культури	БК
що був у вжитку	б/в
безплатний	безпл.
бібліографія; бібліографічний; бібліотека; бібліотечний	бібл.
біографія; біографічний	біогр.
без креслення	б/к
без місця	б. м.
без року	б. р.
будівництво	буд-во
військова частина	в. ч.; в/ч
видавництво	вид-во
видавець; видавництво; виданий; видання	вид.
випуск	вип.
виправлений; виправлення	випр.
виробництво	виробн.
виробниче об'єднання	в/о
виставка	вист.
вихідний	вих.
вищий навчальний заклад	ВНЗ
вкладка; вклейка; включно	вкл.
вкладний аркуш	вкл. а.
внутрішній	внутр.
вокзал	вкз.
вступ	вст.
вхідний	вх.
голова; головний	гол.
господарство	г-во; госп-во
графа; громадянин, громадянка; група	гр.
департамент	деп.
держава	д-ва
дивізія	див.
дитячий будинок	дит. б.
дисертація	дис.
дільниця	д-ця
дублікат	дубл.
жінка; жіночий	ж.; жін.
завод	з-д
задовільно	задов.
заробітна плата	зар. пл.
заснований	засн.
застава	заст.

Продовження таблиці 7.1

1	2
заочне відділення	з/в
західний	зх.
збірник	зб.
імені	ім.
інвентарний	інв.
інститут	інст.; ін-т
кабінет	каб.
канцелярія	канц.
квитанція	квит.
кімната; колишній	к.
кінець	кін.
кінофільм	к/ф
клас; ключ	кл.
конструкторське бюро	КБ
край	кр.
креслення	кресл.
література; літературний	літ.
література	літ-ра; л-ра
магазин	маг.
медицина; медичний	мед.
міністерство	м-во; мін-во
мінеральний; мінімальний	мін.
містер	м-р
місце печатки	м. п.
море	м.
названий	назв.
найбільший	найб.
найменший	найм.
накладна	накл.
народився; народний	нар.
населення; населений	нас.
наступний	наст.
національний	нац.
не було (у списках)	н/б; нб
пан, пані; параграф; пункт	п.
південно-західний	пд.-зх.
північно-східний	пн.-сх.
селище міського типу	сmt
станція;	ст.
таблиця	табл.
філологія; філологічний	філол.
філософія; філософський	філос.

Джерело: надано науково-педагогічними працівниками кафедри українознавства Миколаївського національного аграрного університету

Додаток А

Ректорові Миколаївського національного
аграрного університету
Шебаніну В'ячеславу Сергійовичу
студента _____ курсу, групи _____
напряму підготовки 6.030509 – облік і аудит
обліково-фінансового факультету

_____

телефон № _____

ЗАЯВА

Прошу дозволити виконання магістерської дипломної роботи на кафедрі

на тему _____

Прошу затвердити тему та призначити:

1. Науковим керівником _____

2. Консультантом з бухгалтерського обліку _____

Захист відбудеться _____ 20__ р.
(місяць)

«__» _____ 20__ р.

Підпис студента _____

Підпис наукового керівника _____

Підпис консультанта
з бухгалтерського обліку _____

«__» _____ 20__ р.

Завідуючий кафедрою _____
(підпис)

«__» _____ 20__ р.

До наказу: затвердити тему
і наукового керівника
Декан факультету _____
(підпис)

Продовження додатку А

Ректорові Миколаївського національного
аграрного університету
Шебаніну В'ячеславу Сергійовичу
студента _____ курсу, групи _____
напряму підготовки 6.030509 – облік і аудит
обліково-фінансового факультету

_____

телефон № _____

ЗАЯВА

Прошу дозволити виконання дипломної роботи на кафедрі

на тему _____

_____

_____

_____

Прошу затвердити тему та призначити:

1. Науковим керівником _____

2. Консультантом з бухгалтерського обліку _____

3. Консультантом з охорони праці _____

Захист відбудеться _____ 20__ р.
(місяць)

«__» _____ 20__ р.

Підпис студента _____

Підпис наукового керівника _____

Підпис консультанта

з бухгалтерського обліку _____

«__» _____ 20__ р.

Завідуючий кафедрою _____

(підпис)

«__» _____ 20__ р.

До наказу: затвердити тему

і наукового керівника

Декан факультету _____

(підпис)

Додаток Б

МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
 ОБЛІКОВО-ФІНАНСОВИЙ ФАКУЛЬТЕТ
 ОСВІТНЬО-КВАЛІФІКАЦІЙНИЙ РІВЕНЬ «МАГІСТР»
 СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 8.03050901 «ОБЛІК І АУДИТ»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри

_____ Н.М. Сіренко

«__» _____ 20__ р.

ЗАВДАННЯ НА МАГІСТЕРСЬКУ ДИПЛОМНУ РОБОТУ
 СТУДЕНТА

 (П.І.Б.)

1. Тема магістерської дипломної роботи.

Керівник магістерської дипломної роботи.

(П.І.Б., науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом університету від «__» _____ 20__ р. № _____

2. Строк подання студентом магістерської дипломної роботи.

За 10 днів до початку роботи ДЕК.

---

3. Вихідні дані магістерської дипломної роботи.

Інформаційна база наукового дослідження відповідно до вступу.

---

4. Перелік питань, які потрібно розробити.

Основні задачі дослідження відповідно до поставленої мети.

Продовження додатку Б

5. Методи, використані для проведення дослідження.

Перелік методів дослідження.

---

6. Консультанти з розділів магістерської дипломної роботи.

Розділ	ПП, науковий ступінь, вчене звання консультанта	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв
Третій розділ (обліковий)			

7. Дата видачі завдання «___» _____ 20__ р.

8. Календарний план подання виконаних розділів магістерської дипломної роботи.

№ п/п	Назва розділів магістерської дипломної роботи	Додатково	
		Строк виконання розділів роботи	Примітка
	Вступ		
1.			
2.			
3.			
	Висновки		

Студент

(підпис)

_____

(прізвище та ініціали)

_____

Науковий керівник

магістерської дипломної роботи

(підпис)

_____

(прізвище та ініціали)

_____

Продовження додатку Б

МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
 ОБЛІКОВО-ФІНАНСОВИЙ ФАКУЛЬТЕТ
 ОСВІТНЬО-КВАЛІФІКАЦІЙНИЙ РІВЕНЬ «СПЕЦІАЛІСТ»
 СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 7.03050901 «ОБЛІК І АУДИТ»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
 Завідувач кафедри
 _____ Н.М. Сіренко
 «___» _____ 20__ р.

ЗАВДАННЯ НА ДИПЛОМНУ РОБОТУ
 СТУДЕНТА

_____
 (П.І.Б.)

1. Тема дипломної роботи. _____
 _____

Керівник дипломної роботи. _____
 _____

(П.І.Б., науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом університету від «___» _____ 20__ р. № _____

2. Строк подання студентом дипломної роботи.

За 10 днів до початку роботи ДЕК _____

3. Вихідні дані дипломної роботи.

Інформаційна база наукового дослідження відповідно до вступу. _____
 _____
 _____
 _____

4. Перелік питань, які потрібно розробити.

Основні задачі дослідження відповідно до поставленої мети. _____
 _____
 _____
 _____
 _____
 _____

Продовження додатку Б

5. Методи, використані для проведення дослідження.

Перелік методів дослідження.

---

6. Консультанти з розділів дипломної роботи.

Розділ	ПП, науковий ступінь, вчене звання консультанта	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв
Другий розділ (охорона праці)			
Третій розділ (обліковий)			

7. Дата видачі завдання «__» _____ 20__ р.

8. Календарний план подання виконаних розділів дипломної роботи.

№ п/п	Назва розділів дипломної роботи	Додатково	
		Строк виконання розділів роботи	Примітка
	Вступ		
1.			
2.			
3.			
	Висновки		

Студент

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

Науковий керівник
дипломної роботи

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

Додаток В

МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра фінансів і кредиту

РІЗУН ЛЮБОВ ОЛЕКСАНДРІВНА

**ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ОБЛІК РОЗРАХУНКІВ З ПОКУПЦЯМИ І
ЗАМОВНИКАМИ НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ
ПІДПРИЄМСТВАХ ВОЗНЕСЕНСЬКОГО РАЙОНУ**

МАГІСТЕРСЬКА ДИПЛОМНА РОБОТА

8.03050901 – облік і аудит

Допущено до захисту _____
«__» _____ 2014 р.
Завідувач кафедри Сіренко Н.М.,
д.е.н., професор

Науковий керівник
Сіренко Наталя Миколаївна,
доктор економічних наук,
професор

МИКОЛАЇВ
2014

Продовження додатку В

МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра фінансів і кредиту

ГУРМАЗА ВІТАЛІЙ СЕРГІЙОВИЧ

**ФОРМУВАННЯ ТА ОБЛІК ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ
ТОВАРИСТВА З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
ІМ. Т.Г.ШЕВЧЕНКА НОВООДЕСЬКОГО РАЙОНУ**

ДИПЛОМНА РОБОТА

7.03050901 – облік і аудит

Допущено до захисту _____
«__» _____ 2014 р.
Завідувач кафедри Сіренко Н.М.,
д.е.н., професор

Наукові керівники:
Сіренко Наталя Миколаївна,
доктор економічних наук, професор
Волкова Ірина Геннадіївна,
асистент

Консультант з бухгалтерського обліку
Пісоченко Тетяна Сергіївна,
асистент

МИКОЛАЇВ
2014

Додаток Г

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ПОКУПЦЯМИ І ЗАМОВНИКАМИ НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ.....	7
1.1 Теоретичні аспекти організації та обліку розрахунків з покупцями і замовниками на сільськогосподарських підприємствах.....	7
1.2 Законодавчо-нормативне забезпечення організації та обліку розрахунків з покупцями і замовниками на сільськогосподарських підприємствах.....	20
1.3 Методика оцінки рівня організації розрахунків з покупцями і замовниками на сільськогосподарських підприємствах.....	30
РОЗДІЛ 2 ОРГАНІЗАЦІЯ РОЗРАХУНКІВ З ПОКУПЦЯМИ ТА ЗАМОВНИКАМИ НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ ВОЗНЕСЕНСЬКОГО РАЙОНУ.....	41
2.1 Фінансово-економічна характеристика сільськогосподарських підприємств Вознесенського району.....	41
2.2 Динаміка, обсяг та структура товарної продукції в сільськогосподарських підприємствах Вознесенського району.....	57
2.3 Стан організації розрахунків із покупцями і замовниками на сільськогосподарських підприємства Вознесенського району.....	69
2.4 Напрями вдосконалення організації розрахунків з покупцями і замовниками на сільськогосподарських підприємствах Вознесенського району.....	78
РОЗДІЛ 3 СТАН ТА НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ПОКУПЦЯМИ І ЗАМОВНИКАМИ НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ.....	90
3.1 Первинний облік розрахунків з покупцями і замовниками на сільськогосподарських підприємствах.....	90
3.2 Аналітичний та синтетичний облік розрахунків з покупцями і замовниками на сільськогосподарських підприємствах.....	101
3.3 Напрями вдосконалення обліку розрахунків з покупцями і замовниками на сільськогосподарських підприємствах.....	112
ВИСНОВКИ.....	120
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	124
ДОДАТКИ.....	133

Продовження додатку Г

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ТА ЗАКОНОДАВЧО-НОРМАТИВНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ І ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	5
1.1 Економічний зміст та види фінансових результатів діяльності сільськогосподарських підприємств.....	5
1.2 Нормативно-правові основи формування та обліку фінансових результатів діяльності сільськогосподарських підприємств.....	14
РОЗДІЛ 2 МЕХАНІЗМ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ТЗДВ ІМ. Т.Г. ШЕВЧЕНКА НОВООДЕСЬКОГО РАЙОНУ.....	19
2.1 Фінансово-економічна характеристика ТзДВ ім Т.Г.Шевченка Новоодеського району.....	19
2.2 Формування витрат та собівартості продукції ТзДВ ім Т.Г.Шевченка Новоодеського району.....	35
2.3 Формування та аналіз доходу від реалізації продукції ТзДВ ім Т.Г.Шевченка Новоодеського району.....	42
2.4 Формування, розподіл та використання прибутку ТзДВ ім Т.Г. Шевченка Новоодеського району.....	48
2.5 Напрями покращення фінансових результатів діяльності ТзДВ ім Т.Г. Шевченка Новоодеського району.....	54
2.6 Охорона праці і безпека у надзвичайних ситуаціях.....	63
РОЗДІЛ 3 СТАН ТА НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ТЗДВ ІМ. Т.Г. ШЕВЧЕНКА НОВООДЕСЬКОГО РАЙОНУ.....	72
3.1 Первинний та зведений облік фінансових результатів діяльності.....	72
3.2 Синтетичний та аналітичний облік фінансових результатів діяльності.....	80
3.3 Напрями вдосконалення обліку фінансових результатів діяльності.....	89
ВИСНОВКИ.....	95
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	98
ДОДАТКИ.....	102

Додаток Д

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

АПК	- агропромисловий комплекс
АПТФГ	- аграрно-промислові торгово-фінансові групи
ВНЗ	- вищий навчальний заклад
ГМ	- генномодифікований
ГМО	- генномодифіковані організми
ЄС	- Європейський Союз
ІСІ	- інститут спільного інвестування
КСП	- колективне сільськогосподарське підприємство
НДР	- науково-дослідні роботи
НДДКР	- науково-дослідні і дослідно-конструкторські роботи
НТП	- науково-технічний прогрес

Додаток Е

МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра фінансів і кредиту

РІЗУН ЛЮБОВ ОЛЕКСАНДРІВНА

**ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ОБЛІК РОЗРАХУНКІВ З ПОКУПЦЯМИ І
ЗАМОВНИКАМИ НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ
ПІДПРИЄМСТВАХ ВОЗНЕСЕНСЬКОГО РАЙОНУ**

Автореферат
магістерської дипломної роботи

8.03050901 – облік і аудит

МИКОЛАЇВ
2014

Додаток Ж

Робота виконана в Миколаївському національному аграрному університеті Міністерства аграрної політики та продовольства України.

Науковий керівник кандидат економічних наук, доцент
Бурковська Алла Валентинівна.

**Консультант з
бухгалтерського обліку** кандидат економічних наук, доцент
Дубініна Марина Вікторівна.

Рецензент доктор економічних наук, професор
Вишневська Ольга Миколаївна.

Додаток И

МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра фінансів і кредиту

РІЗУН ЛЮБОВ ОЛЕКСАНДРІВНА

**ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ОБЛІК РОЗРАХУНКІВ З ПОКУПЦЯМИ І
ЗАМОВНИКАМИ НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ
ПІДПРИЄМСТВАХ ВОЗНЕСЕНСЬКОГО РАЙОНУ**

*Матеріали до доповіді на захист
магістерської дипломної роботи*

8.03050901 – облік і аудит

Науковий керівник
Сіренко Наталя Миколаївна,
доктор економічних наук,
професор

МИКОЛАЇВ
2014

Продовження додатку И

МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра фінансів і кредиту

ГУРМАЗА ВІТАЛІЙ СЕРГІЙОВИЧ

**ФОРМУВАННЯ ТА ОБЛІК ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ
ДІЯЛЬНОСТІ ТОВАРИСТВА З ДОДАТКОВОЮ
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ ІМ. Т.Г.ШЕВЧЕНКА
НОВООДЕСЬКОГО РАЙОНУ**

*Матеріали до доповіді на захист
дипломної роботи*

7.03050901 – облік і аудит

Наукові керівники:

Сіренко Наталя Миколаївна,
доктор економічних наук, професор
Волкова Ірина Геннадіївна,
асистент

Консультант з бухгалтерського обліку
Пісоченко Тетяна Сергіївна,
асистент

МИКОЛАЇВ
2014

Додаток К

Ректорові Миколаївського
національного аграрного університету
проф. Шебаніну В.С.

Замовлення
на магістерську дипломну роботу
студентки обліково-фінансового факультету
Миколаївського національного аграрного університету на здобуття
освітньо-кваліфікаційного рівня магістра
за спеціальністю 8.03050901 – облік і аудит
Різун Любові Олександрівни
на тему «Організація та облік розрахунків з покупцями і замовниками на
сільськогосподарських підприємствах Вознесенського району»

Департамент агропромислового розвитку Вознесенської районної державної адміністрації просить Вас закріпити за студенткою обліково-фінансового факультету Миколаївського національного аграрного університету Різун Любов'ю Олександрівною тему магістерської дипломної роботи «Організація та облік розрахунків з покупцями і замовниками на сільськогосподарських підприємствах Вознесенського району». Матеріали дослідження будуть використані у практичній діяльності сільськогосподарських підприємств регіону.

Начальник
Департаменту агропромислового розвитку
Вознесенської районної державної
адміністрації

(М.П.)

_____
(підпис)

(ПІБ)

Продовження додатку К

Ректорові Миколаївського
національного аграрного університету
проф. Шебаніну В.С.

Замовлення
на дипломну роботу
студента обліково-фінансового факультету
Миколаївського національного аграрного університету на здобуття
освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста
за спеціальністю 7.03050901 – облік і аудит
Гурмази Віталія Сергійовича
на тему «Формування та облік фінансових результатів діяльності товариства
з додатковою відповідальністю ім. Т.Г. Шевченка Новоодеського району»

Товариство з додатковою відповідальністю ім. Т.Г.Шевченка
Новоодеського району просить Вас закріпити за студентом Гурмазою
Віталієм Сергійовичем тему дипломної роботи «Формування та облік
фінансових результатів діяльності товариства з додатковою відповідальністю
ім. Т.Г. Шевченка Новоодеського району», матеріали якої будуть використані
у практичній діяльності підприємства.

Директор

_____

(підпис)

(ПІБ)

Головний бухгалтер

_____

(підпис)

(ПІБ)

(М.П.)

Додаток Л

Відгук

на магістерську дипломну роботу
студентки обліково-фінансового факультету
Миколаївського національного аграрного університету, подану на здобуття
освітньо-кваліфікаційного рівня магістра за
спеціальністю 8.03050901 – облік і аудит
Різун Любові Олександрівни
на тему «Організація та облік розрахунків з покупцями і замовниками на
сільськогосподарських підприємствах Вознесенського району»

Керівництвом Департаменту агропромислового розвитку
Вознесенської районної державної адміністрації розглянуто та на високому
рівні оцінено підготовлену магістерську дипломну роботу Різун Любові
Олександрівни на тему «Організація та облік розрахунків з покупцями і
замовниками на сільськогосподарських підприємствах Вознесенського
району». Вважаючи тему магістерської дипломної роботи актуальною, як з
теоретичної, так і з практичної точок зору, результати проведеного
дослідження будуть рекомендовані сільськогосподарським підприємствам
району для використання в їхній діяльності.

Начальник
Департаменту агропромислового розвитку
Вознесенської районної державної
адміністрації

(М.П.)

_____
(підпис)

(ПІБ)

Продовження додатку Л

Відгук
на дипломну роботу
студента обліково-фінансового факультету
Миколаївського національного аграрного університету, подану на здобуття
освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста за
спеціальністю 7.03050901 – облік і аудит
Гурмази Віталія Сергійовича
на тему «Формування та облік фінансових результатів діяльності товариства
з додатковою відповідальністю ім. Т.Г. Шевченка Новоодеського району»

На виробничому засіданні товариства з додатковою відповідальністю ім. Т.Г.Шевченка Новоодеського району розглянуто та позитивно оцінено дипломну роботу студента Гурмази Віталія Сергійовича на тему «Формування та облік фінансових результатів діяльності товариства з додатковою відповідальністю ім. Т.Г. Шевченка Новоодеського району».

Матеріали дипломної роботи будуть використані у практичній діяльності підприємства з метою покращення фінансових результатів та вдосконалення процесу їх обліку.

Директор

_____

(підпис)

(ПБ)

Головний бухгалтер

_____

(підпис)

(ПБ)

(М.П.)

Навчальне видання

ПАМ'ЯТКА
ЩОДО ПІДГОТОВКИ І ОФОРМЛЕННЯ ДИПЛОМНИХ
(МАГІСТЕРСЬКИХ ДИПЛОМНИХ) РОБІТ

Методичні рекомендації

Укладачі: **Сіренко** Наталя Миколаївна.

Формат 60x84 1/16. Ум. друк. арк. 3,7
Тираж 25 прим. Зам. № ____

Надруковано в видавничому відділі
Миколаївського національного аграрного університету
54020, м. Миколаїв, вул. Паризької Комуни, 9

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4490 від 20.02.2013 р.